

**Krystyna Wojtyna-Drouet i Karolina Wiktor — dwie wyjątkowe artystki
w Zachęcie — Narodowej Galerii Sztuki**

W lutym w Zachęcie otwierają się dwie wystawy indywidualne. *Kartografia macierzyństwa* Karoliny Wiktor podejmuje temat macierzyństwa i neuroróżnorodności z perspektywy osoby z doświadczeniem afazji. Z kolei ekspozycja *Krystyna Wojtyna-Drouet. Ja dla siebie nie istnieję* to przekrojowa prezentacja wielkoformatowych tkanin i gobelinów jednej z kluczowych artystek polskiej szkoły tkaniny oraz archiwalnego i współczesnego kontekstu jej pracy artystycznej.

Karolina Wiktor. Kartografia macierzyństwa

Karolina Wiktor w ramach wystawy w Zachęcie po raz pierwszy w swojej twórczości podejmuje temat macierzyństwa z perspektywy kobiety doświadczającej poudarowej afazji. Artystka zabiera głos w sprawie rodzicielstwa kobiet z niepełnosprawnościami. W centrum narracji znalazła się relacja matki z afazją i jej córki, relacja, w której codzienne gesty, domowe rytuały oraz poszukiwanie nowych form porozumiewania się są jednocześnie częścią procesu rehabilitacji.

Wystawa porusza kwestie widzialności i komunikacji osób z neurologicznymi niesprawnościami, a jej struktura ma otwarty charakter. Ekspozycji towarzyszą spotkania i warsztaty, dzięki czemu funkcjonuje ona jako dynamiczna mapa osobistych i wspólnych doświadczeń. Odwiedzający mogą także wchodzić w bezpośredni kontakt z wybranymi pracami — poprzez dotyk oraz rysowanie na jednej z nich.

Krystyna Wojtyna-Drouet. Ja dla siebie nie istnieję

Wystawa Krystyny Wojtyny-Drouet — artystki, która w styczniu 2026 roku obchodziła setne urodziny — prezentuje rozwijany od lat 50. dorobek jednej z kluczowych reprezentantek polskiej szkoły tkaniny, ważnego zjawiska w powojennej sztuce polskiej.

Na przekrojowej ekspozycji w Zachęcie pokazane zostały monumentalne tkaniny i gobeliny powstające między 1957 a 2018 rokiem, w tym dzieła nieprezentowane publicznie w ostatnich dwóch dekadach. Wystawa ukazuje ewolucję języka artystycznego Wojtyny-Drouet: od kompozycji figuratywnych, w których motywy podporządkowane są strukturze splotu, po coraz bardziej abstrakcyjne układy form, aż po liryczne prace z późniejszego okresu. Obok tkanin prezentowane są również materiały pozwalające zapoznać się z procesem twórczym Wojtyny-Drouet — m.in. receptury barwierskie, tkaniny prezentujące techniki tkackie jak żakard i druk na tkaninie czy kolekcja autorskiej odzieży z samodiału — pozwalające lepiej zrozumieć, w jaki sposób artystka budowała paletę barwną, fakturę i skalę swoich dzieł.

Wspólne otwarcie

Obie wystawy wpisują się w strategię programową Zachęty na 2026 rok, w ramach której prezentowane są projekty ukazujące wielogłosowość narracji, złożoność doświadczeń i tożsamości oraz to, co istotne dla wspólnego myślenia o przyszłości. Prezentacje twórczości Karoliny Wiktor i Krystyny Wojtyny-Drouet podejmują temat procesualności – zarówno w wymiarze osobistym, jak i materialnym – sytuując artystki w roli badaczek i świadkiń współczesności. Wernisaż obu wystaw odbędzie się 19 lutego o godz. 19 w Zachęcie – Narodowej Galerii Sztuki.

Karolina Wiktor – artystka wizualna, autorka i twórczyni projektu *NeuroUżyteczna*, wspierającego osoby po udarze mózgu. Laureatka Nagrody Katarzyny Kobro (2017). W latach 2001–2013 współtworzyła z Aleksandrą Kubiak duet performerski Grupa Sędzia Główny. W 2009 roku, po pęknięciu tętniaka i udarach, jej droga artystyczna nabrała zupełnie nowego kierunku. Dziś zajmuje się poezją wizualną i konkretną oraz tworzy autorską Czcionkę Braku. W swojej twórczości łączy wiedzę o mózgu, kognitywistyce i neuronauce z doświadczeniem odbiorcy. Współtworzyła w Zachęcie konferencję i warsztaty *Kultura i neuronauka*. W 2020 roku na zaproszenie Fundacji Teatr 21 zrealizowała performatywny film *Niezbędnik Afazjanina*. Prowadziła blog afazja.blogspot.com, a obecnie prowadzi poezjawizualna.blogspot.com. Jest autorką książek *Wołgą przez Afazję* (2014), graficznego poematu *Pusto-stan nienawiści* (2019) i *Kartografii macierzyństwa* (2026).

Krystyna Wojtyna-Drouet (ur. 1926) – artystka tekstylnego medium i malarka, przedstawicielka pierwszego pokolenia polskiej szkoły tkaniny. W latach 1946–1953 studiowała w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (dyplom w pracowni Eleonory Plutyńskiej). Uczestniczyła w I, IV i V Międzynarodowym Biennale Tkaniny w Lozannie. W 1975 roku wzięła udział w I Międzynarodowym Triennale Tkaniny w Łodzi, a w 1978 roku w Międzynarodowym Quadriennale Sztuki Dekoracyjnej w Erfurcie. Jej prace były wystawiane w Polsce i za granicą, m.in. w Oslo, Lipsku, Buenos Aires, Hawanie, Chicago i Kairze. Stworzyła ponad 350 tkanin. Jej gobeliny znajdują się m.in. w zbiorach Muzeum Narodowego w Warszawie, Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN czy Musée Jean-Lurçat de la Tapisserie Contemporaine w Angers, Philadelphia Museum of Art oraz w kolekcjach prywatnych w kraju i za granicą. Jest laureatką złotego Medalu „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” (2023).

artystka:

Karolina Wiktor

kuratorka:

Katarzyna Kołodziej-Podsiadło

prace:

Iga Wiktor-Rypson, Konrad Kodras,
Wiktoria Kuchta, Lidia Magiera, Irmina
Mendera, Paweł Mendera, Piotr Pryk,
prof. Aneta Szymaszek, Agata Wajda,
dr Małgorzata Walaszczyk

partner wystawy:

Centrum Sztuki Włączającej / Teatr 21

Zachętę wspiera:

Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych

patroni medialni: Pismo, naszemiasto.pl

Karolina Wiktor. Kartogra ia macierzyństwa

20.02–3.05.2026

osoby artystyczne:

Krystyna Wojtyna-Drouet, Alexander
Cabeza-Trigg, Agnieszka Grodzińska, Maria
Oblicka

kurator:

Jędrzej Zakrzewski

projekt archiwalny:

Karolina Vyšata

współpraca:

Julia Ciunowicz, Michalina Sobierajska,
Jędrzej Sokołowski

prace ze zbiorów:

Muzeum Narodowego w Warszawie,
Centralnego Muzeum Włókiennictwa
w Łodzi, POLIN Muzeum Historii Żydów
Polskich, Muzeum Kultury Kurpiowskiej
w Ostrołęce oraz kolekcji artystki

partner technologiczny:

DEKOMA

Zachętę wspiera:

Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych

patroni medialni:

Pismo, naszemiasto.pl

Krystyna Wojtyna-Drouet.

Ja dla siebie nie istnieję

20.02–4.04.2026